

2018-12-19

Barnmorskor!

Det är dags att följa med in i det nya Barnmorskeförbundet.

Barnmorskeförbundet är barnmorskornas professionsorganisation sedan år 1886. Från den 1/1 2019 blir Svenska Barnmorskeförbundet även en del av fackförbundet SRAT inom Saco. SRAT organiserar ett antal medlemsföreningar varav flera är legitimerade yrken inom vård och omsorg. SRAT är vana att organisera olika typer av yrken och arbetar för att lyfta fram professionernas kunskap.

Svenska Barnmorskeförbundet kommer tillsammans med SRAT att arbeta nära sina medlemmar i de fackliga frågorna. Utgångspunkten är att Svenska Barnmorskeförbundet styr över vilka frågor som ska drivas fackligt i samarbete med SRAT.

- *Det har beskrivits av Vårdförbundet som att det finns en konkurrens mellan föreningarna inom SRAT och att Svenska Barnmorskeförbundet skulle ha svårt att nå fram med sina specifika krav inom SRAT. Så är det inte. Istället genomsyras SRAT av att arbeta utifrån demokratiska principer. Föreningarna avgör själva vilka frågor man vill att förbundet skall driva och ingen förenings krav röstas ned på bekostnad av någon annans.*

Eftersom SRAT organiserar olika medlemsgrupper förhandlar man inom olika förhandlingskarteller varav AkademikerAlliansen (AA) är en och Saco-S en annan. Förhandlingar med de privata arbetsgivarna sker genom olika konstellationer beroende på arbetsgivarorganisation.

AkademikerAlliansen, som förhandlar med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), har av Vårdförbundet beskrivits som en kartell med många fackförbund och olika intressen som kommer göra det mycket svårt för barnmorskor att komma fram till förhandlingsbordet. Det har också beskrivits att SRAT inte har en egen så kallad partsställning i AkademikerAlliansen (AA) och därför inte kan få igenom till exempel nattarbetstidsavtal eftersom de andra förbunden inom AA inte skulle släppa fram barnmorskors frågor.

- *Inom AkademikerAlliansen arbetar man utifrån demokratiska principer. Alla förbunds uppfattningar respekteras. De förbund som har särskilda yrkanden beträffande sina professionsgrupper kan få dessa reglerade genom så kallade protokollsanteckningar till det centrala avtalet. Inget förbund röstas ned utan alla beslut tas i konsensus. AA har ett tillsvidareavtal vilket ger stabilitet mellan parterna.*

- *På lokal nivå är det SRAT som har partsställning. Det vill säga varje förbund i AkademikerAlliansen förhandlar själva fram de lokala avtal som ska gälla för förbundets medlemmar och det är också förbunden, det vill säga i det fallet SRAT, som skriver under avtalet. **SRAT har redan påbörjat arbetet med att förhandla fram lokala nattarbetstidsavtal för barnmorskor inom SKL:s område. Det här arbetet kommer ske skyndsamt på grund av dels den arbetsmiljösituation och dels den brist som råder på barnmorskor.***
- *Tillsvidare omfattas barnmorskor av de avtal som redan finns på arbetsplatserna. Precis som de organiserade. Det mesta talar i nuläget för att arbetsgivarna låter barnmorskor omfattas av Vårdförbundets centrala och lokala avtal även efter 1/4 2019 fram till att Svenska Barnmorskeförbundet har egna avtal via SRAT.*
- *Oavsett antal barnmorskor, rent procentuellt, kan lokala avtal slutas mellan arbetsgivarna och Svenska Barnmorskeförbundet/SRAT för barnmorskor.*

Barnmorskor har deltagit i flera strejker som genomförts av Vårdförbundet med tveksamt utbyte över tid. Barnmorskor blir i princip aldrig uttagna i strejk på grund av att det hade varit samhällsfarligt. Rent teoretiskt skulle andra grupper inom SRAT istället kunna tas ut i strejk för att stödja barnmorskors möjlighet till bättre avtal.

- *Svenska Barnmorskeförbundet såväl som SRAT vill dock hellre arbeta konstruktivt kring professionsfrågor tillsammans med fackliga frågor för största framgång till nytta för patienter, barnmorskor och arbetsgivare.*

Barnmorskor kan genom Saco befinna sig i nätverk som är fördelaktiga för barnmorskeprofessionens utveckling. Genom samarbete med såväl läkare som andra yrkeskategorier inom Saco kan barnmorskeprofessionen stärkas. Genom sin spetskompetens och specifika behov kan barnmorskor nå större framgång genom att kunskapen om professionsfrågorna hela tiden kan finnas med när fackliga frågor ska hanteras. Förtroendevalda barnmorskor arbetar för sina barnmorskekollegor med all sin kunskap om vad det innebär att vara barnmorska.

- *Det betyder att olika grupper av barnmorskor med en viss inriktning kan få den särskilda uppmärksamhet som kan krävas för att lyfta fram specifika behov av både professionsutveckling och fackliga frågor. Barnmorskor förstår barnmorskors arbete.*

Barnmorskor beskrivs av Vårdförbundet som löneledande. Trots det får barnmorskor föra en kamp för att få en rimlig löneökning efter sin barnmorskeexamen. Det förekommer att barnmorskor behöver gå ner i lön efter examen. Det finns också

barnmorskor som inte får en tillräcklig löneutveckling senare i yrkeslivet, lönen planar ut rent procentuellt vilket är en oacceptabel utveckling.

SRAT arbetar med individuell lönesättning som lönemodell. Det innebär att lönen sätts i dialog mellan chef och medarbetare. Genom att Svenska Barnmorskeförbundet nu blir en del av SRAT kan barnmorskor pröva en ny väg till förbättrad löneutveckling där spetskompetens och professionsutveckling värderas.

- *Barnmorskors professionella arbete bör värderas högre än idag. Ett sätt är att visa det genom lön. Genom att vara en hanterbart stor grupp för arbetsgivarna kan lön och villkor anpassas till just barnmorskors kompetens och behov och utifrån arbetsgivarnas behov av välutbildade barnmorskor.*

Om samverkan och förtroendevalda barnmorskor

Barnmorskor som är förtroendevalda har rätt att på arbetstid fullgöra sitt uppdrag och att samverka med arbetsgivaren utifrån de samverkansavtal som finns. Genom att barnmorskor vartefter tar på sig förtroendemannauppdrag på alla strategiska nivåer och söker sig till de redan etablerade Saco-företrädaerna kan barnmorskor i - det nya - Svenska Barnmorskeförbundet tillsammans med SRAT ha inflytande. Här samarbetar kansli och lokala barnmorskor för etableringen.

- *I april kommer nya förtroendevalda att gå en första facklig utbildning under tre dagar. Barnmorskor som blir förtroendevalda inom privat sektor kommer samlas i en egen facklig utbildning.*

För varje ny medlem i Svenska Barnmorskeförbundet/SRAT genereras 4 timmar facklig tid/år. Den fackliga tiden bekostas av arbetsgivaren genom att pengar avsätts till en gemensam pott som sedan bekostar lönen för de fackligt förtroendevalda. Den fackliga tiden kan användas till övergripande arbete, medlems- och informationsmöten, hjälpa medlemmar i rehabiliteringssituationer, träffa medlemmar med specifika behov, arbetsplatsbesök mm.

Fackligt arbete som beror på att arbetsgivaren kallar till förhandling, arbetsmiljöarbete, organisationsutredning, samverkan mm sker utöver den fackliga tiden ovan.

- *Barnmorskor genererar facklig tid utifrån sitt medlemsantal. När den fackliga tiden inte räcker till för det internfackliga arbetet stöttar SRAT upp med de förhandlare som är insatta i barnmorskefrågor och ansvariga för olika områden och regioner i landet. Det kommer alltid att finnas möjlighet till stöd.*

- *Barnmorskor kommer ha en plats i samverkan med arbetsgivarna på klinisknivå. Andra SRAT medlemmar kan även företräda barnmorskor inom till exempel ett primärvårdsområde. Det kommer man överens om, vem som är lämpligast. Där det inte är möjligt kan ALLTID en förtroendevald barnmorska begära att få lyfta en specifik fråga med arbetsgivaren, med hjälp av de förhandlare som kan barnmorskefrågorna på SRAT. Barnmorskor kommer också kunna sitta på ett SRAT mandat i Sacorådet. Se nedan.*
- *På mer övergripande nivåer, som sjukhusövergripande eller i regionen, kan det vara en representant från ett annat Sacoförbund som sitter på ett Sacomandat. Sacoförbunden samlas i Sacoråd på lokal och regional nivå och planerar tillsammans det fackliga arbetet och samverkan. För barnmorskor är det bra nätverk att befinna sig i.*
- *Kartläggning av hur och var barnmorskor ska vara på ett Sacomandat sker nu av SRAT tillsammans med Svenska Barnmorskeförbundets lokalföreningar och blivande förtroendevalda. Det är viktigt att förstå att arbetsgivarna VILL samverka för att få en bra organisation och arbetsmiljö.*

För er som vill fördjupa er i samverkansdelen, se mer text i slutet.

Den svenska barnmorskan har en lång och obruten historia.

Svenska Barnmorskeförbundet är ett gammalt förbund som främjar barnmorskans professionella utveckling.

Genom alla medlemmar som tillsammans bygger upp organisationen förvaltas och utvecklas barnmorskeprofessionen. I Svenska Barnmorskeförbundets olika råd samlas en mängd forskare och sakkunniga barnmorskor för att tillsammans med styrelsen, medlemmar och nätverk ta sig an aktuella frågor. Svenska Barnmorskeförbundet har en plats i de internationella barnmorskeorganisationerna, ICM, EMA och NJF.

Svenska Barnmorskeförbundet är remissinstans, driver barnmorskefrågor politiskt, strategiskt och samlar alla barnmorskor oavsett arbetsplats eller inriktning. Barnmorskeförbundets styrelse samarbetar regelbundet med andra organisationer i gemensamma frågor.

I Svenska Barnmorskeförbundet kan alla barnmorskor samlas även fackligt från 1/1 2019.

- *Alla kliniskt verksamma barnmorskor oavsett arbete i landsting och kommun eller i privat sektor kan vara med.*
- *Forskare och lärare kan vara med i det Svenska Barnmorskeförbundet/SRAT och kan då bli dubbelanslutna till samma avgift i både lärarnas riksförbund och SULF.*
- *Barnmorskechefer på olika nivå får hjälp av en central förhandlare vid behov av stöd och hjälp. Under våren 2019 kommer det att bildas en facklig sektion för chefer. Barnmorskechefer behöver nätverka med barnmorskechefer.*
- *Barnmorskor med eget företag kan vara medlemmar med lägre avgift och andra särskilda förmåner. Inom SRAT finns det grupper som fått hjälp med anpassade företagsförsäkringar.*
- *Pensionärer och barnmorskestudenter är varmt välkomna in i Svenska Barnmorskeförbundet/SRAT. Vi värnar om våra pensionärer och hoppas att så många som möjligt följer med oss trots en i nuläget högre årsavgift.*
- *SRAT har olika typer av försäkringar inom Folksam. Vid övergång från ett annat fackförbund kan den enskilda barnmorskan kontakta en särskild support på Folksam för diskussion kring försäkringar, tel: 0771-101021*
- *Juridisk hjälp finns av förbundsjurist vid arbetsrelaterade problem, uppsägning och anmälan till IVO.*

Du behöver begära inträde i det nya Svenska Barnmorskeförbundet/SRAT. Det gör du lätt via länk på SRAT:s hemsida under fliken Barnmorskor.

Vi välkomnar alla barnmorskor in i Svenska Barnmorskeförbundet – en del av SRAT och ser fram emot att förena profession med ett fackligt mandat för en ökad styrka!

Svenska Barnmorskeförbundets styrelse

SRAT-Akademiker i Samhällsbärande professioner

Fördjupning om samverkan:

Där SRAT och Svenska Barnmorskeförbundet är part kan vi också företräda våra medlemmar. Alla landsting har sina olikheter hur de har byggt upp sina lokala modeller kring samverkan och hur Saco valt att formera sig. Att vara facklig förtroendevald för SRAT innebär att man alltid kan begära överläggning och förhandling i frågor med arbetsgivaren. Det innebär också att man blir kallad att företräda SRATs medlemmar vid samverkan (MBL-Medbestämmandeförhandlingar samt arbetsmiljöarbete) .

Arbetsgivaren har arbetsplatsträffar med samtlig personal där kollegor finns med och där man kan ställa frågor som enskild medlem samt som facklig företrädare. Genom arbetsplatsträffen fullgör inte arbetsgivaren sina skyldigheter enligt MBL och Arbetsmiljölagen utan detta måste samverkas med de fackliga företrädarna vid samverkan/ MBL-förhandlingar, i det här fallet med SRAT.

För att kunna ha en så stark och bred representation som möjligt har man lokalt (i landsting) bildat Saco-råd där förbunden finns representerade, även SRAT. Det innebär exempelvis att Saco-rådets ordförande kan sitta på en landstingscentral samverkan och föra talan för Saco-förbunden. Grundprincipen är att Saco-förbunden kommunicerar mellan varandra i frågor. På arbetsplatsnivå har oftast inte Saco-rådet en sådan lösning men berörda Saco-förbund finns ofta representerade. Detta innebär att SRAT finns representerade på samtliga nivåer genom inflytande via Saco-råden till lokala förtroendemän på arbetsplatserna.

Samverkansnivåer kan därför exempelvis vara landstingsövergripande, förvaltning/ verksamhet, klinik/ avdelning, arbetsplats. Samverkansprocesserna i de lokala samverkansavtalen är kopplade till de olika nivåerna.

Att idag inneha en central Vårdförbunds facklig roll kan inte direkt översättas till Saco och hur det kommer att se ut där. Förändringen innebär att barnmorskor hamnar i en ny kontext och i ett demokratiskt sammanhang där barnmorskor kan verka fackligt och ta på sig fackliga roller. Hur framtiden ser ut kring centrala roller i samverkan bygger på hur många barnmorskor det blir och hur de engagerar sig fackligt. Det finns stora variationer inom landstingen på hur man är organiserad oavsett om man är medlem i Vårdförbundet eller Akademikeralliansen.